

PEDAGOGIKA –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

Akademia Nauk Stosowanych w Koninie

PEDAGOGIKA –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

redakcja
Kinga Przybyszewska

Poznań – Konin 2023

Recenzja wydawnicza:
dr hab. Ilona Żeber-Dzikowska, prof. UJK

Redakcja i korekta:
Anna Surendra
Sebastian Surendra

Redakcja naukowa:
Kinga Przybyszewska

Projekt okładki:
Agnieszka Jankowska

Łamanie, skład, druk:
Wydawnictwo Rys

© Copyright by Autorzy
© Copyright by Wydawnictwo Rys
© Copyright by Akademia Nauk Stosowanych w Koninie
Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych w Koninie

ISBN 978-83-67287-78-4
ISBN 978-83-65038-50-0

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Wydawnictwo
Akademii Nauk Stosowanych w Koninie
ul. Przyjaźni 1
62-510 Konin
tel. 63 249 72 09
e-mail: wydawnictwo@konin.edu.pl

Spis treści

Kinga Przybyszewska

Rozdział 1.	9
Bibliografia	12

Ewa Lechtańska

Rozdział 2. Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania.....	13
2.1. Wprowadzenie	13
2.2. Zagadnienia teoretyczne	13
2.3. Studium przypadku	21
2.4. Zadania.....	28
2.5. Rozwiązania zadań.....	34
Bibliografia	38

Marianna Styczyńska

Rozdział 3. Podstawy wychowania i opieki	39
3.1. Wprowadzenie	39
3.2. Kluczowe pojęcia z zakresu podstaw wychowania i opieki	41
3.2.1. Wychowanie i jego cechy	41
3.2.2. Cechy wychowania	43
3.3. Metody oddziaływania wychowawczego	51
3.4. Dziedziny wychowania	56
Bibliografia	65

Kinga Przybyszewska, Ewelina Wesolek

Rozdział 4. Dydaktyka ogólna.....	69
4.1. Przedmiot badań, zadania, funkcje dydaktyki	70
4.2. Podstawowe pojęcia	70
4.2.1. Uczenie się.....	71
4.2.2. Kształcenie	71
4.2.3. Wychowanie	72
4.2.4. Nauczanie	73
Bibliografia	85

Kinga Przybyszewska

Rozdział 5. Podstawy badań pedagogicznych	87
5.1. Podanie definicji na poziomie abstrakcyjnym	90
5.2. Operacjonalizacja pojęć	91
5.3. Zmienne	91
5.4. Obserwacja.....	96
5.5. Wywiad	97
Bibliografia	106

<i>Kinga Przybyszewska</i>	
Rozdział 6. Socjologia organizacji.....	107
6.1. Istota i cechy organizacji	107
6.2. Jak działają organizacje?.....	109
6.3. Cykl życia organizacji.....	112
6.4. Komunikacja w organizacji	113
6.5. Kultura organizacyjna.....	115
6.5.1. Klasyfikacja kultury organizacyjnej	116
6.5.2. Typy kultur organizacyjnych	117
6.6. Konflikty w organizacji.....	120
6.7. Zmiana organizacyjna, kierowanie zmianami	122
Bibliografia	125

<i>Marianna Styczyńska</i>	
Rozdział 7. Pedagogika społeczna.....	127
7.1. Pedagogika społeczna jako subdyscyplina pedagogiki	127
7.2. Pojęcie środowiska i środowiska wychowawczego w literaturze przedmiotu	130
7.3. Podstawowe środowiska wychowawcze	133
7.4. Patologizacja rodziny a życie dziecka	144
7.5. Intencjonalne środowisko wychowawcze – szkoła	146
Bibliografia	152

<i>Tomasz Naglewski</i>	
Rozdział 8. Patologie społeczne i profilaktyka społeczna	155
8.1. Zagadnienia teoretyczne	155
8.1.1. Przykłady przejawów patologii społecznej	157
8.1.1.1. Uzależnienie od alkoholu	157
8.1.1.2. Uzależnienia od innych środków psychoaktywnych.....	161
8.1.1.3. Zjawisko hazardu.....	163
8.1.1.4. Zjawisko przemocy	164
8.2. Studium przypadku	167
8.3. Zadania.....	173
8.4. Rozwiązania zadań	176
Bibliografia	177

<i>Marianna Styczyńska</i>	
Rozdział 9. Pedagogika rodziny	179
9.1. Wprowadzenie	179
9.2. Pedagogiczne refleksje nad rodziną i wychowaniem rodzinnym	180
9.3. Tradycyjny a nowy model ojcostwa	187
9.4. Społeczno-kulturowe przemiany rodziny i alternatywne formy życia rodzinnego	188
9.5. Zagadnienia do analizy	191
Bibliografia	194

<i>Marcin Olejniczak</i>	
Rozdział 10. Media i technologie komunikacyjne w edukacji	197
10.1. Wprowadzenie	197
10.2. Społeczeństwo informacyjne: współczesne przemiany społeczno-kulturowe i edukacyjne.....	200
10.3. Edukacja medialna w społeczeństwie informacyjnym	206
10.4. Kompetencje medialne	208
10.5. Media i nowe media w kształceniu.....	211
10.6. Podsumowanie	213
Bibliografia	217
 <i>Kinga Przybyszewska, Małgorzata Chybicka</i>	
Rozdział 11. Słownik terminów pedagogicznych.....	219
 <i>Kinga Przybyszewska, Małgorzata Chybicka</i>	
Chapter 12. Glossary of pedagogical terms	239